

DE FEITEN FORMALDEHYDE

Formaldehyde kan na een eerste blootstelling een reactie van het immuunsysteem veroorzaken waardoor overgevoeligheid ontstaat. Daaropvolgende blootstelling kan ernstige allergische reacties veroorzaken van de huid, ogen en luchtwegen. Denk aan astma-achtige ademhalingsproblemen en huidirritatie zoals dermatitis en jeuk. Acute blootstelling leidt tot irritatie aan de ogen, neus en keel en veroorzaakt hoesten en kortademigheid. Formaldehyde is geclassificeerd als Groep 1 carcinogeen door het IARC, wat betekent dat het als een duidelijke oorzaak van kanker bij mensen wordt gezien (neus-kanker).

Waar komen de risico's voor

Blootstelling aan formaldehyde komt voor in de gezondheidszorg, de uitvaartbranche, de textiel- en de papierindustrie. Werknemers kunnen formaldehyde als gas of damp inademen of via de huid in aanraking komen met formaldehyde als vloeistof. Werknemers kunnen worden blootgesteld tijdens de behandeling van textiel en de productie van hars. Naast beroepen in de gezondheidszorg en medische laboratoria, lopen werknemers in mortuaria ook een potentieel hoog risico, net als leraren en studenten die werken met biologische weefsels die geconserveerd zijn met formaldehyde of formaline.

Over de stof

Formaldehyde is een kleurloos, sterk ruikend gas dat vaak voorkomt in waterige (op water gebaseerde) oplossingen. Het wordt veel gebruikt als conserveermiddel in medische laboratoria en mortuaria, maar formaldehyde komt ook voor in producten zoals spaanplaat, huishoudproducten, lijm, papierproductcoatings, MDF en multiplex. Daarnaast komt formaldehyde voor als een industrieel schimmelwerend bacteriedodend en desinfecterend middel.

Van symptomen tot ziekte

Het vaak inademen van formaldehyde kan leiden tot symptomen als keelpijn, hoesten, jeukerige ogen en neusbloedingen. Sommige mensen zijn gevoeliger dan anderen, dus een blootstelling die voor de een geen problemen oplevert, kan de ander ziek of ongemakkelijk maken. Formaldehyde kan kanker veroorzaken. Hoe hoger het niveau en hoe langer de duur van de blootstelling, hoe groter de kans op het krijgen van kanker is (kanker van de neus en keel). Zelfs op niveaus die te laag zijn om symptomen te veroorzaken, kan blootstelling aan formaldehyde de kans op het krijgen van kanker vergroten.

De latentietijd tussen blootstelling en formaldehyde gerelateerde neuskanker varieert sterk. Van 2 jaar voor enkele acute vormen van kanker, oplopend tot 15 jaar.

Wat je kan doen

Voer de juiste blootstellingsmetingen uit, zodat bekend is wanneer maatregelen moeten worden genomen. Informeer werknemers over de risico's en preventieve maatregelen.

De beste oplossing is om de blootstelling te beheersen door middel van ontwerp- en technische aanpassingen, zoals het installeren van lokale afzuiging en goede ventilatie. Om te voorkomen dat formaldehyde op de werkplek vrij komt, kan het nodig zijn om strenge beheersmaatregelen te nemen, zoals procesomkasting. Label alle mengsels of oplossingen die hoge percentages formaldehyde bevatten. Persoonlijke beschermingsmiddelen, zoals ademhalingsbescherming, zijn een korte termijn oplossing om de blootstelling te verminderen en mogen alleen als laatste maatregel worden gebruikt, na maatregelen die de blootstelling beheersen.

Referenties: NIOSH, cancer.gov, CDC, CCOHS